

R. K. et al. mod Sverige (sag nr. 309/2006 af 19. maj 2008)

Sagsfremstilling:

Den aserbajdsjanske statsborger R. K. og hans familie indrejste i oktober 2004 i Sverige, hvor de søgte asyl. R. K. henviste til, at han i Aserbajdsjan siden 1998 havde været meget aktiv for oppositionspartiet Musavat og blandt andet arbejdet som journalist for oppositionsavisen Yeni Musavat samt været partisekretær i Fizuli-distriktet. På den baggrund blev R. K. adskillige gange chikaneret og udsat for fysisk overlast. Han blev arresteret tre gange i henholdsvis 1998, 2001 og 2002 på baggrund af sine artikler. I 2003 skrev han om præsidentens forværrede helbred, hvorefter myndighederne bebudede, at partiet og Yeni Musavat skulle nedlægges. I oktober 2003 var der præsidentvalg i landet. Dagen før valget og på selve valgdagen opstod der sammenstød mellem regeringsstyrker og oppositionstilhængere. Hundredvis af tilhængere af oppositionspartiet blev slået med gummiknipler og knytnæver i et uprovokeret angreb. Partiets hovedkontor blev ligeledes angrebet. På opfordring fra den norske ambassadør overnattede R. K. sammen med andre fra hovedkontoret på ambassaden for at opnå sikkerhed. Efterfølgende blev R. K. indkaldt som vidne i en retssag mod nogle oppositionstilhængere. Under retssagen i 2004 forklarede R. K., at han havde opfordret demonstranterne til at gå på gaden. Efter retssagen modtog R. K. trusler fra myndighederne, og han valgte derefter at flygte ud af landet med sin familie.

I marts 2006 gav de svenske myndigheder familien afslag på asyl med henvisning til, at mange af de beskrevne skridt over for R. K. ikke kunne anses som rettet mod ham personligt.

Påstanden:

Klagerne gjorde gældende, at familien ved en tvangsmæssig udsendelse til Aserbajdsjan risikerede at blive udsat for tortur på grund af R. K.s politiske aktiviteter, journalistiske arbejde og vidneforklaring. Hertil er tortur under afhøringer almindeligt forekommende i Aserbajdsjan.

Torturkomitéens bemærkninger:

Komitéen gav ikke klagerne medhold i deres klage. Komiteen bemærkede, at R. K. ikke var fremkommet med beviser på, at han havde haft politiske aktiviteter i et omfang, der havde kunnet tiltrække de aserbajdsjanske myndigheders opmærksomhed, eller på sin rolle i forbindelse med demonstrationerne ved valget i 2003. R. K. var ikke blevet kendt skyldig i nogen anklager ovenpå demonstrationerne, og selvom det trods manglende bevis lagdes til grund, at han havde afgivet vidneforklaring under den efterfølgende retssag, var han ikke blevet arresteret, ligesom han ikke var eftersøgt af myndighederne. R. K. havde aldrig været under anklage eller var blevet dømt for noget kriminelt forhold i Aserbajdsjan (præmis 8.4). Komitéen bemærkede videre, at skønt R. K. ifølge det oplyste var blevet anholdt tre gange, var han ikke blevet udsat for tortur eller mishandling under anholdelserne. Selvom de lægelige rapporter, som klagerne havde fremlagt under sagens behandling for komitéen, bekræftede, at R. K. led af posttraumatisk stresssyndrom, var spørgsmålet ifølge komitéen, hvorvidt han aktuelt risikerede at blive udsat for tortur ved en udsendelse til hjemlandet. Komitéen fandt i den forbindelse, at det ikke automatisk fulgte, at R. K. flere år efter de påståede hændelser fortsat risikerede at blive udsat for tortur ved en udsendelse til hjemlandet (præmis 8.5). Komitéen bemærkede endelig, at klagerne ikke havde fremlagt andre håndgribelige beviser for, at de ved en tvangsmæssig udsendelse til hjemlandet ville være i en forudsigelig, konkret og personlig risiko for at blive udsat for tortur (præmis 8.6). Komitéen fandt herefter, at en tvangsmæssig udsendelse af klagerne til Aserbajdsjan ikke ville udgøre en krænkelse af artikel 3 (præmis 9).